

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 1. Vtrum hæc vnio sit maxima vinculo, siue in ratione vinculi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

ita vt impossibile sit simul esse non vnum; ita hæc vnio facit hominem Deum, sic vt eâ permanente, impossibile sit esse non Deum. Et si enim hæc vnio non sit causa formalis per quam homo est Deus; tamen est intima causa formalis applicatio. Neque est simile de illâ qualitate Gabrielis, quia illa est accidens; hic verò modus est quid substantiale,

DVBIVM II.

An, id quod constat hac Vnione, sit creatum quid, an increatum?

⁶⁷ *Et partim creatum, partim increatum.* **R**espondeo, illud compositum propriè nec creatum esse, nec increatum; sed partim creatum, partim increatum. Sicut compositum ex carne & Spiritu, nec est caro nec Spiritus absolute; sed partim caro, partim Spiritus. Est creatum, ratione naturæ humanæ, & ipsius unionis: increatum, ratione personæ diuinæ. Potest tamen dici creatum, quia compositum; quia ipsa vnio creata est. Item potest dici factum in tempore; Nam hoc compositum non semper fuit. Quia tamen non est totum ex nihilo, ideo non propriè diceretur creatum: Nam creatum est, quod totum est ex nihilo.

ARTICVLVS VIII.

Virum Vnio Verbi Incarnati, idem sit quod Assumptio?

⁶⁸ *Vnio & Assumptio differunt triplex.* **R**espondetur; Vnio differt ab Assumptione tripliciter. Primò, Quia vnio est relatio, id est, modus relatiuus: Assumptio autem, est actio. Secundo, Vnio significatur vt in facto esse; Nam ab vnione, dicitur vnium, non vnies, Quod intellige de vnione, vt est nomen; non de vnitione: Assumptio autem significatur vt in fieri; nam ab eâ dicitur quis assumens. Tertio, Vnio non includit determinatè terminum ad quem, vel à quo est vnio: Assumptio verò vtrumque terminum includit.

Explicitur. Notandum. Si vnio accipiatur pro relatione resurgente inter vnita, manifestum est quomodo differat ab Assumptione: Nam Assumptio non est relatio, sed actio per quam relatio vnionis confurgit. Si tamen vnio accipiatur pro vnitione, sic non differt re ab Assumptione; sed eadem actio est Vnio & Assumptio: Nam habent eundem terminum totalem, qui per illam actionem existit, nempe Christum hominem & Deum: & formalem, scilicet inexistentiã humanitatis in Verbo. Solum differunt quod Vnio significet illam actionem simpliciter, nihil connotando; Assumptio autem connotat eandem personam esse principium illius actionis. Vnde duplicem insinuat habitudinem, principij & termini: Assumere enim est aliud ad se sumere.

⁶⁹ Hinc fit Primò, Vt Pater & Spiritus sanctus rectè dicantur vnies humanam naturam, non tamen assumens, quia etsi sint principij assumptionis, non tamen sunt terminus. Verbum verò rectè dicitur vnies & assumens. Secundo fit, vt Verbum dicatur vnium & non assumptum. Vnitione enim non inuoluit vnum extremum potius

quàm aliud, & ideo denominat vtrumque extremum: Verbum enim vnit seipsum humanæ naturæ, vnde ipsum dicitur vnium; & humanam naturam vnit sibi, vnde ipsa dicitur vnita Verbo. Assumptio autem inuoluit alterum extremum, scilicet rem assumendam, tamquam distinctum: Nam denotat respectum agentis ad aliquid distinctum, cum reflexione ad seipsum, tamquam ad terminum. Vnde Verbum non assumit se, sed naturam humanam assumit, id est, ad se sumit. Accedit, quod vnio generatim denotet actionem, vel coniunctionem duorum, quomodocumque ea fiat: Assumptio verò, explicet etiam ipsum modum vnionis; nempe id quod assumitur, ita vniri alteri, vt ab eo sustentetur.

Petes, Quomodo vnio & Assumptio differunt ab Incarnatione?

⁷⁰ *Vt differt vnio & Assumptio ab Incarnatione.* Respondeo; Cùm Incarnatio significet actionem, non differt ab vnitione, nisi quod specificet rem, ad quam facta est vnio; vt notat Damascenus lib. 3. de fide cap. 11. Incarnatio enim est vnio cum carne; vnde Verbum dicitur incarnatum, id est, carni vnium, non autem humana natura: terminum verò naturæ assumptæ non denotat, sicut assumptio. Vnde Pater etiam incarnauit Verbū. Eadem est ratio humanationis. Vide D. Thomam ad 3. & Damascenum suprâ.

ARTICVLVS IX.

Virum vnio duarum naturarum in Christo sit maxima vnionum?

⁷¹ **R**espondetur duabus Conclusionibus. Prima, Vnio ex parte personæ, in qua duæ naturæ copulantur, est maxima vnionum. Secunda, Ex parte rerum quæ vniantur, non est maxima.

DVBIVM. III.

Virum hac vnio sit maxima vinculo, siue in ratione Vinculi?

⁷² **N**otandum est, Duplicem hęc considerari Vnionem: Prima est, duarum rerum immediate inter se; vt Verbi cum natura humana. Secunda, duarum rerum in aliquo tertio; vt naturæ diuinæ & humanæ in eodem supposito.

Durandus in 3. disput. 5. quaest. 3. censet vnionem subsistentiæ Verbi cum natura humana, non esse maximam vinculo inter vniones creatas. Sed contrarium tenendum est. Pro quo

Dico Primò, Vnio personæ Verbi cum natura humana est maior vinculo, quàm sit vlla alia inter res creatas realiter distinctas. Ita D. Thomas hic & in 3. dist. 5. quaest. 1. art. 3. Scotus & Bonauentura dist. 6. & alij.

Probatur Primò, Testimonio D. Augustini quod hic adfert D. Thom. & ex D. Bernardo lib. 5. de Consider. ad Eugenium: Arcem tenet vnitas Trinitatis, in qua tres Personæ sunt vna substantia. Secundo loco illa præcellit, in qua e diuerso tres substantiæ sunt vna in Christo persona. Loquitur autem de ratione coniunctionis seu vinculi, qua hæc vnio ceteris antecellit; non autem de dignitate vnionis, vt vult Durandus. Patet ex Bernardi ratione: tres substantiæ sunt vna persona.

Probatur

Probatur Secundò; Quia hæc vnio videtur maior quàm vnio cuiusvis naturæ cum forma; quæ tamen videtur esse summa: tñ quia hæc vnio est indissolubiliior; nam est omnino supernaturalis, & infinità virtute effecta: vnde magis firma quàm vnio materiæ & formæ Cæli. Vnde etiam in triduo mortis hæc inuoluta persistit. Tum, quia hæc est magis intima, cum Verbi subsistentia intimè penetret non solum carnis, sed etiam animæ substantiam, eius exiitentiam immediatè terminans.

Probatur Tertio, Quia materia & forma adferunt suas partiales subsistentias, ex qua vna integra componitur: hic autem vnica indiuisibilis & simplicissima subsistentia naturæ vnitur. Quò etiam fit, vt per hanc, Verbum fiat propriè homo; per illam autem, nec caro fiat anima, nec anima caro. Ita D. August. l. 1. de Trinit. c. 1.

Probatur Quarto, Quia hæc vnio est compositio naturæ cum subsistentia, quæ Angelicæ simplicitati non repugnat, cum qua tamen non consistit vnio formæ cum materia: ergo est maior.

Dices Primò, Maior est vnio inter naturam & personam creatam, quàm inter naturam humanam & personam Verbi; quia hæc realiter distinguuntur, non illa. Respondeo; Nos hic loqui de vnione rerum realiter distinctarum. Addo tamè, hanc vnionem esse magis indissolubilem, quàm sit vnio naturæ & personæ creatæ.

Dices Secundò: Vnio animæ cum corpore videtur maior, quàm est vnio in natura & in persona: hæc autem vnio humanitatis & Verbi est tantum in persona. Deinde inter illa est maior proportio vt in vnum conspirent quàm inter Verbum & carnem. Respondeo; hinc ad summum sequi inter animam & corpus esse plures modos vnionis, & maiorem vnionem extensiuè; non tamen intensiuè, id est, non arctiorem & magis intimam. Proportio quidè naturalis iuuat ad vnionem maiorem naturalem, non tamen est necessaria ad maiorem vnionem supernaturalem.

Dico Secundò: Etiam vnio humanitatis cum naturâ diuina in persona Verbi, est maxima omnium vnionum, quæ possunt esse inter res creatas distinctas, vnitas in vno tertio. Ita D. Thomas hoc loco, quod ipse probat; quia id in quo vniuntur istæ duæ naturæ, est maximè vnum & simplex: ergo hæc vnio est maxima.

Dices; eodem modo probaretur vnionè duorum hominum iustorum in Deo esse maximam; quia id in quo vniuntur, est maximè vnum, scilicet Deus, cum quo fiunt vnus Spiritus. Respondeo; non est satis vt id, in quo aliqua vniuntur, sit maximè vnum & simplex, sed etiam vt ei maximè & perfectissimè vniantur. Iusti autem non vniuntur Deo perfectissimè, sed tantum interuentu alicuius accidentis, scilicet charitatis. At natura diuina & humana vniuntur Verbo substantialiter; & sic ex eo quod persona Verbi sit maximè simplex, & huic duæ naturæ vniantur perfectissimè; sequitur optimè illarum naturarum vnionem maximam esse.

D. V. B. I. V. M. II.

Utrum hac Vnio etiam sit maxima dignitate?

Respondeo; Vnio Incarnationis non solum vinculo, sed etiam dignitate & excellentiâ

est Omnium maxima: id est, per eam confertur maximum donum & Dei beneficium creaturæ. Docet hoc D. Thomas infra q. 4. a. 1. ad 2. Albertus & Bonavent. in 3. d. 2.

Probatur, Primò ex Augustino lib. de prædestinatione Sanctorum cap. 15. Vbi docet Christum Dominum esse præclarissimum lumen prædeterminationis & gratiæ; quatenus gratis, id est, nullis præcedentibus meritis, prædestinata est natura humana, tanta & tam celsa & summa subiectio, vt quò attolleretur alijs, non haberet. Et Tractatu 2. in Ioannem explicans illud: Verbum Caro factum ait, hoc esse maiorem gratiam, quàm homines fieri filios Dei. Similia habet lib. 3. de Trinitate cap. 9.

Probatur Secundò Ratione. 1. Quia per hanc vnionem communicatur humanæ naturæ summum bonum, & summo modo, id est, arctissimè, intimè, substantialiter: ergo est excellentissimè beneficium. Secunda Ratio, Quia hæc vnio est excellentior, quàm ea, quæ est per visionem beatificam: ergo quâuis aliâ quæ fit per gratiam. Antecedens patet, quia plus est esse filium Dei naturalem, quàm adoptiuum; esse Deum, quàm videre Deum. Tertia, Quia omnes aliæ excellentiæ creatæ & supernaturales habent quandam naturalem conjunctionem cum vnione hypostaticâ, & in illâ veluti in radice continentur. Quarta, Quia maior honor debetur naturæ humanæ ratione huius doni, quàm ratione cuiusvis alterius doni; debetur enim illi cultus latriæ. Denique ob hanc vnionem Apostolus ad Hebræos 1. & 2. præfert Christum hominem omnibus Angelis.

Aduerte tamen, si hæc vnio nudè & sola spectetur absq; donis supernaturalibus creatis, positiuè ea secludendo, eam non esse optabiliorem, quàm sit vnio mentis cum Deo per visionem beatificam & charitatem: etsi enim illa in se sit præstantior, cum hominem faciat Deum, & extollat super omnem creaturam, tamen non ita est necessaria creaturæ, vt quàm optimè sit exempta omnibus miserijs, & cumulata omni beatitudine.

ARTICVLVS X.

Utrum Vnio Incarnationis sit facta per gratiam?

Respondetur Tribus Conclusionibus.

Prima, Si gratia accipiatur pro gratuitâ Dei voluntate; hæc vnio est facta per gratiam.

Secunda, Si gratia accipiatur pro gratuito Dei beneficio; hæc vnio est maxima gratia. Ratio, quia maximum donum collatum sine meritis.

Tertia: Hæc vnio non est facta mediante gratiâ habituali; alioqui non esset substantialis, sed accidentaria.

Notandum est, Quatuor esse quæ possunt dici gratia vnionis. Primò, Ipsa benigna Dei voluntas, qua gratis voluit istud mysterium fieri. Sic accipit August. lib. de prædestinat. Sanct. cap. 15.

Eâ gratiâ sit ab initio fidei sua homo quilibet Christianus, quâ gratiâ homo ille ab initio suo factus est Christus. Secundò, Interdû dicitur gratia vnionis ipsa subsistentia increata, quatenus est donum quoddam summum humanæ naturæ collatum; vt inquit D. Thomas infra quæst. 6. art. 6. indicat ipsum in Responione hic ad 1. Simili modo per-

Maxima dignitas vnionis hypostaticæ.

Probatur quatuor rationibus.

Gratia vnionis quadrupliciter accipitur.

76

74 Affirmatur similiter de vnione naturæ diuinae & humanae.

75